

Bijlage 2: Toelichting ombuigingsopgaven

Bij de begroting 2025 is een aanpak vastgesteld om te komen tot een ombuigingspakket bij de kadernota 2025, door middel van het uitwerken van 22 ombuigingsvoorstellen. In deze bijlage geven we een toelichting op de voorgestelde ombuigingen in deze kadernota.

Bij de begroting 2025 hebben we twee ombuigingen direct opgenomen:

- Wijzigingsvoorstel 0.14: Extra verhoging OZB 12,5 % (V 1.738)
- Wijzigingsvoorstel 0.15: Taakstelling Bedrijfsvoering (V 1.738)

In het ombuigingspakket stellen we een extra taakstelling op de bedrijfsvoering voor van 1,3 miljoen euro. In totaal is de taakstelling op de bedrijfsvoering 3 miljoen euro. Dit moet zijn gerealiseerd in 2029. De taakstelling is verwerkt in twee bestuursopdrachten (ambities stadsontwikkeling afstemmen op stadsbeheer en efficiënte organisatie). Hoe de organisatie de taakstelling uitvoert maken we zichtbaar in de 2e bestuursrapportage 2025 en de begroting 2026.

Ombuigingsvoorstellen die niet zijn opgenomen in het ombuigingspakket en vooralsnog niet leiden tot een besparing, zijn:

- Verdiepen van de kerntakendiscussie
- Een advies voor financiële spelregels opstellen
- Betaald parkeren
- Aansluiten bij onderzoek naar efficiency lokale inkomensregelingen
- De Keten van educatieve-, zorg en veiligheidsactiviteiten onderzoeken
- De balans creëren tussen inkomsten en uitgaven (medebewinds)taken
- Omgevingswet
- Investerings afstellen, uitstellen of faseren

De overige ombuigingsvoorstellen hebben we – vanwege de onderlinge samenhang - gebundeld in zes opdrachten die na onderzoek en afweging leiden tot onderstaand ombuigingspakket.

Overzicht ombuigingspakket		2026	2027	2028	2029
Voorzieningen	Subsidies	€ -	€ 548.000	€ 548.000	€ 548.000
	Sluiten voorzieningen	€ 220.000	€ 2.074.000	€ 2.074.000	€ 2.074.000
	Slimmer beheer vastgoed	€ 40.000	€ 125.000	€ 205.000	€ 205.000
Diensten	Stoppen met extra diensten	€ 34.900	€ 194.900	€ 194.900	€ 194.900
Leefomgeving	Inrichting openbare ruimte	€ 147.000	€ 147.000	€ 147.000	€ 147.000
	Efficiënter grondgebruik	€ 457.000	€ 1.119.000	€ 619.000	€ 619.000
Verbonden partijen	Sportvoorzieningen	€ 235.500	€ 235.500	€ 235.500	€ 235.500
	Dochters en GR-en	€ 1.720.300	€ 1.720.300	€ 1.720.300	€ 1.720.300
Baten en lasten	Belastingen en heffingen	€ 360.000	€ 360.000	€ 360.000	€ 360.000
	Opnemen subsidies	€ 750.000	€ 750.000	€ 750.000	€ 750.000
	Kostendekkendheid tarieven	€ 1.597.500	€ 3.195.000	€ 4.792.500	€ 6.390.000
Basis op orde	Kapitaallastenreserve	€ 1.200.000	€ 1.200.000	€ 1.200.000	€ 1.200.000
Nieuw	Extra taakstelling organisatie	€ 300.000	€ 600.000	€ 900.000	€ 1.300.000
Totaal		€ 7.062.200	€ 12.268.700	€ 13.746.200	€ 15.743.700

Per ombuigingsvoorstel in de tabel volgt hieronder een tekstuele toelichting.

Ombuigingsopdracht Voorzieningen

Subsidieverstreking

We kennen een groot aantal subsidieregelingen op uiteenlopende thema's. De meeste – maar niet alle – regelingen zijn in het leven geroepen om uitvoering te geven aan vastgesteld beleid. Ook bestaan enkele subsidieregelingen om invulling te geven aan een wettelijke taak. En tenslotte verschilt de financieringsbron, waarbij de meeste subsidieregelingen worden gevuld met Capelse middelen en een klein aantal met rijksmiddelen.

Wat gaan we doen?

- Bij de begroting van 2027 stellen we de subsidieplafonds met €400.000 lager vast dan die van 2026. De betrokken afdelingen maken gezamenlijk een voorstel voor hoe deze taakstelling wordt gerealiseerd, waarbij kijken we naar alle uitgaande subsidies die niet worden bekostigd met Rijksmiddelen.
- We gaan de subsidieplafonds in de jaren 2027, 2028 en 2029 niet indexeren. Voor de jaren 2028 en 2029 blijven de subsidieplafonds gelijk aan die van 2027. Daarna hebben we de mogelijkheid om te bepalen of indexatie en/of ophoging van de plafonds mogelijk is.
- Vooruitlopend op wijzigingen vanaf 2027 is specifiek met betrekking tot het Isala Theater in 2026 al een incidentele besparing mogelijk van 5% op de subsidie en daarnaast een extra besparing door het subsidiebedrag voor 2026 niet te indexeren.

Het (deels) sluiten van publieke voorzieningen

We kunnen als gemeente bezuinigen door publieke voorzieningen (deels) te sluiten of over te dragen aan de markt. Dit zorgt voor een vermindering in subsidielasten en kan een significante besparing opleveren maar moet wel in balans staan met de kracht en het karakter van de stad.

Wat gaan we doen?

- Ruimtes in het gemeentehuis verhuren
- Wijkcentrum Schollevaar sluiten
- Bezetting van leegstaande klaslokalen verhogen
- Muziekschool verhuizen
- Fietsenstalling permanent bewaken met camera's

Slimmer beheer en efficiënt gebruik van onze gemeentelijke locaties

We kunnen een efficiëntieslag maken in het gebruik en beheer van de gemeentelijke locaties. In de huidige situatie is geen centrale sturing op beheer en exploitatie van al ons maatschappelijk vastgoed. Hiermee bedoelen we dat er geen centrale organisatie is van: dagelijkse afstemming capaciteit en vraag, optimalisatie benutting aantal m2 beschikbaar maatschappelijk vastgoed en versnipperde beheerstaken. Ook is er geen centraal ondersteunend reserveringssysteem. Momenteel gebeurt dit bij verschillende organisaties en op verschillende niveaus. Bij Sportief Capelle, Welzijn Capelle en de gemeente zelf. Op die manier komen we tot een optimale, kosteneffectieve (betaalbare) en duurzame vastgoedportefeuille die aansluit bij de gemeentelijke beleidsdoelstellingen voor de gebouwde stad en de stad in ontwikkeling, de behoefte van onze gebruikers en de inwoners van Capelle.

Wat gaan we doen?

- Beheer en exploitatie samenvoegen en efficiëntie behalen, samen met verbonden partijen
- Taakstelling opleggen van 6.5% op huidige MJOP (gelijk aan voorstel Sportief Capelle)
- Kostprijs dekkende huren berekenen
- Leegstand minimaliseren

Ombuigingsopdracht Diensten

Stoppen met extra gemeentelijke diensten

We faciliteren een aantal extra diensten die buiten de wettelijke verplichting van de gemeente vallen. Dit gaat onder meer over de Rotterdampas, het vakantiepaspaspoort en gratis OV voor AOW'ers. Deze diensten worden nu aan iedereen aangeboden.

Wat gaan we doen?

Vakantiepaspaspoort

We delen de paspoorten niet meer uit aan alle leerlingen, mogelijkheid tot ophalen in Rotterdam

Rotterdampas

Vanaf 2027 is het niet meer mogelijk om de Rotterdampas op te halen in het gemeentehuis, mogelijkheid tot ophalen in Rotterdam

Nieuwjaarsreceptie

De nieuwjaarsreceptie organiseren we niet meer in het theater, we verplaatsen de receptie naar het gemeentehuis

Ombuigingsopdracht Leefomgeving

Inrichting van de openbare ruimte

Het niveau van de inrichting en het onderhoud van de openbare ruimte is bepaald, maar kan dat lager zijn, ook met betrekking tot het gebruik van materialen? Kan het groenbeheer goedkoper en kunnen we met het vergroenen van de gemeente de beheerskosten terugbrengen? We bieden extra faciliteiten in de openbare ruimte zoals de aanleg van geveltuinen, zelfonderhoud en de hanging baskets.

Wat gaan we doen?

- We verlagen onderhoudsniveau in Beschermde dorpsgezichten van A naar B
- We beëindigen gratis aanleg geveltuintjes en uitfasen zelfonderhoud
- Langs de A. van Rijckevorselweg hangen we geen bloemen meer op in baskets en onderhouden de baskets niet meer
- We halveren het budget voor de kerstboom
- We werken aan een aangepast handboek openbare ruimte (+ extra inrichtingsniveau minimaal)

Ombuigingsopdracht Verbonden partijen

Sport(voorzieningen)

We hebben onderzocht hoe we de financiering van onze sportvoorzieningen en de eigen draagkracht van sportverenigingen kunnen versterken. Omdat voor kinderen uit gezinnen met een laag inkomen een goed alternatief beschikbaar is met het Jeugdfonds Sport & Cultuur.

Wat gaan we doen?

Huurtarieven

Sportief Capelle exploiteert de sportaccommodaties voor de gemeente Capelle aan den IJssel. Sportief Capelle krijgt de opdracht om de verhuur van sportaccommodaties aanvullend te verhogen met 3% aan sportverenigingen, maatschappelijke organisaties en derden (niet-sport gerelateerd) op de verhuur binnensport, zwembad en buitensport (niet sportonderdelen). Om te komen tot een daadwerkelijke besparing voor de gemeente wordt de verwachte opbrengst van de huurverhoging voor Sportief Capelle in mindering gebracht op de huurcompensatie in de reguliere bijdrage aan Sportief Capelle. De verhuur voor het onderwijs verhogen we niet. Dit kent een eigen kostensystematiek.

Optimalisatie sport

Het ombuigingsvoorstel is een verlaging van de gemeentelijke bijdrage voor bedrijfsvoering. Sportief Capelle heeft op verzoek een besparing voorgesteld van € 22.660, -. Dit kan worden gerealiseerd door de bedrijfsvoering verder te optimaliseren. Ook gaan we 6,5% besparen op de totale omvang van het meerjarig onderhoudsprogramma (MJOP) zwembad, binnensport en buitensport.

Sportfonds

We stoppen met het Sportfonds. Het beschikbare budget wordt niet volledig benut en Sportief Capelle geeft aan dat veel zaken ondergebracht worden in de MJOP.

Vangnetzwemmen

We stoppen met vangnetzwemmen. Dit heeft beperkt gevolgen omdat voor kinderen uit gezinnen met een laag inkomen een goed alternatief beschikbaar is met het Jeugdfonds Sport & Cultuur.

Dochters en GR-en

De dochters hebben voorstellen gedaan voor het bezuinigen van 5% en 10% op de bedrijfsvoering.

Wat gaan we doen?

GRIJ

De GR IJsselgemeenten en de GR Promen voeren taken uit op het terrein van werk en inkomen. De besparingen worden gerealiseerd door een aantal financiële maatregelen; zoals een begrotingsaanpassing, maximeren teruggave BTW Prowork en een besparing op de reiskostenvergoeding van re-integratie en inburgeringstrajecten. Daarmee hebben we de kleinst mogelijke toename van het aantal uitkeringen, stijging van maatschappelijke kosten (o.a. Wmo) en stijging kosten schuldenproblematiek.

DCMR

De DCMR is een regionale gemeenschappelijke regeling, waarvan de activiteiten betrekking hebben op de omgevingsdiensten. De besparingen worden vooral door de scherpere inzet op de bedrijfsvoering/ overhead gerealiseerd, zoals gemeenschappelijke regelingen zelf aangeven.

GRJR

De regionale gemeenschappelijke regeling Jeugdhulp Rijnmond is de samenwerkingsvorm voor jeugdzorg in de regio Rotterdam-Rijnmond. De besparingen worden vooral gerealiseerd door de scherpere inzet op de bedrijfsvoering/overhead, zoals gemeenschappelijke regelingen zelf aangeven.

MRDH

De MRDH is een samenwerkingsvorm voor de gemeenten in de regio's Rotterdam-Rijnmond en Haaglanden op het gebied van vervoer en economie. De MRDH realiseert een taakstelling van 6,2%.

VRR

De Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond (VRR) is een overheidsorganisatie die namens de dertien gemeenten in de regio taken uitvoert op het gebied van rampenbestrijding, crisisbeheersing, risicobeheersing, brandweerbzorg, ambulancezorg en geneeskundige hulpverlening. De besparingen worden vooral gerealiseerd door de scherpere inzet op de bedrijfsvoering/ overhead, waardoor voorkomen wordt dat op preventieve- en/of repressieve taken moet worden bezuinigd.

Isala

Het Isala theater is een aantrekkelijke publieke voorziening die deels ook een regionale functie heeft. De subsidie wordt verlaagd door niet te indexerende met 2,5% en 5% extra te korten (cumulatief 7,5%) op de subsidieaanvraag van € 1.435.000. De aantrekkelijkheid van het Isala kan zo gegarandeerd blijven.

SWC

Dit ombuigingsvoorstel speelt in op zowel de financiële noodzaak als de maatschappelijke opgave om kwetsbare groepen optimaal te ondersteunen. Dit gaat SWC doen door:

- Het sluiten van voorzieningen buiten de lage SES-wijken en herallocatie van capaciteit naar de gebieden waar de druk het grootst is.
- Bezuinigen op overhead (marketing & communicatie) en efficiëncyslag interne organisatie.
- Digitalisering van matchingprocessen bij het team Vrijwillige Inzet.

Ombuigingsopdracht Baten en lasten

Belastingen en heffingen op gemiddeld niveau

Op dit moment houden we in de berekening van de OZB-inkomsten in de begroting rekening met de "harde" woningbouwplanning. De "zachte" woningbouwplanning blijft vooralsnog buiten beschouwing. Dit zijn woningen waarvoor wel plannen worden gemaakt, maar waarvoor nog geen vergunning is afgegeven.

Wat gaan we doen?

De financiële situatie vraagt om maximaal realistisch en transparant begroten. Zachte woningbouw gaan we voor 50% meetellen.

Subsidies structureel opnemen als te verwachten baten

Veel subsidies zijn incidentele inkomsten, maar deze nemen we pas op als baat op het moment dat een project is gelukt of gedurende het jaar bij beschikkingen. Dit gebeurt jaarlijks enkele malen. Hoewel subsidiebatens nooit structureel zijn, maar per definitie incidenteel, is dit wel een structureel fenomeen. Dat betekent dat in de huidige systematiek de kosten wél, maar die opbrengsten niet worden begroot. Dat geeft een vertekend beeld.

Wat gaan we doen?

Door zowel de kosten als de opbrengsten in de begroting op te nemen maken we de begroting realistischer. We gaan uit van de toekenning van 5 subsidieaanvragen. Dit scenario benadert de werkelijkheid van de afgelopen jaren het dichtst.

Volledige kostentoerekening tarieven

De gemeente Capelle heeft lage lokale lasten. De gemeentelijke belastingen zoals rioolheffing en afvalstoffenheffing liggen ver onder landelijk niveau. Volgens richtlijnen kunnen we meer kosten toerekenen aan deze heffingen. Bij de speerpunten in het coalitieakkoord staat benoemd: “De afvalstoffenheffing, de rioolheffing en de leges zijn kostendekkend”. Daarom hebben we onderzoek gedaan naar de tarieven die de gemeente rekent. Tot nu toe dekken onze tarieven voor riool- en afvalstoffenheffing respectievelijk ongeveer 60% en 85,9% van de kosten en berekenen we nog niet alle kosten door

Wat gaan we doen?

Rioolheffing

We gaan meer kosten toerekenen om 100% kostendekkendheid te organiseren, omdat dit tegemoetkomt aan de wens in het coalitieakkoord om kostendekkende tarieven te hanteren.

Afvalstoffenheffing

We gaan meer kosten toerekenen om 100% kostendekkendheid te organiseren, omdat dit tegemoetkomt aan de wens in het coalitieakkoord om kostendekkende tarieven te hanteren.

Ombuigingsopdracht Basis op orde

Kapitaallastenreserve

Een kapitaallastenreserve is een bestemmingsreserve die wordt ingezet om (een deel van) de jaarlijkse kapitaallasten van een investering te dekken. Hierdoor kunnen de lasten op de begroting worden verlaagd, zonder dat dit ten koste gaat van de investeringsruimte en het begrotingsaldo. Tot nu toe hebben wij geen kapitaallastenreserve op onze balans. Met een kapitaallastenreserve wordt alvast rekening gehouden met de kosten die gepaard gaan met grote investeringen. Door de afschrijvingslasten voor de komende jaren (gedeeltelijk) via een kapitaallastenreserve op te vangen, kunnen we de financiële druk beter spreiden. Het is niet bedoeld om een structureel tekort op te lossen. Het geeft meer stabiliteit in beleidskeuzes die gemaakt worden voor een langere termijn.

Wat gaan we doen?

Door de afschrijvingslasten voor de komende jaren (gedeeltelijk) via een kapitaallastenreserve op te vangen, kunnen we de financiële druk beter spreiden. Het is niet bedoeld om een structureel tekort op te lossen. Het geeft meer stabiliteit in beleidskeuzes die gemaakt worden voor een langere termijn. We kiezen voor een kapitaallastenreserve voor toekomstige investeringen van € 50 mln.